

Qua in re praesertim considerant praeceptum praelati qui, ut fit in Ordine Regulari, una cum potestate dominativa pollet potestate jurisdictionis quae ipsi a R. P. communicatur. Ex dicendis tamen facile patebit quid sentiendum sit de praecepto eorum qui jurisdictionem non habent, quales sunt Superiores in Congregationibus non exemptis et Superiorissae.

Igitur probabilius in tali violatione regulariter non habetur nisi una malitia, scil. contra religionem et fidelitatem erga Deum cui principalius factum est votum. Addunt multi cum Suar. (de Rel. tr. 7. l. 10. c. 2. n. 5) malitiam contra justitiam, ob promissionem et traditionem factam praelato. Sed verius putamus, cum Lugo (Resp. Mor. l. 6. dub. 7. n. 10), a mente promittentis oboedientiam longe esse ut ita ex justitia se obliget erga Superiorum : quod logice etiam requireret restitutionem, si quis contra oboedientiam peccasset. Neque praelatus censendus est velle simul obligare e potestate jurisdictionis nisi id clare exprimat : ne frustra multiplicentur peccandi pericula. (Suar. l. c. c. 6. n. 6)

Quodsi aliquid praecipitur per potestatem jurisdictionis, certum est violationem accipere speciem a virtute ad quam spectabat res praecepta : ac proinde omissio jejunii ita praecripti erit peccatum contra virtutem temperantiae. Censendus est autem Superior praecepere vi jurisdictionis, quotiens praecepto addit poenam quam ex illa potestate tantum injungere possit, puta suspensionem. In isto autem casu, probabiliter opinantur plures (Suar. l. c. ; Sanch. in Dec. l. 4. c. 11. n. 25) Superiorum nolle simul urgere obligationem ex voto : ne frustra multiplicentur vincula. Verius tamen censemus cum Lugo (de Poenit. disp. 16. n. 172) repugnare ut praelatus subditu suo imponat praeceptum strictum quem ex voto oboedientiae obliget. Nam per hoc votum Deo promisit religiosus se non esse transgressorum praelati praecepta ; ac proinde repugnat ut violet praelati praeceptum quin simul violet votum oboedientiae.

CAPUT V.

DE PRIVILEGIIS REGULARIUM.

105. Argumentum istud latissimum pluribusque controversiis obnoxium Canonistis relinquemus, cum directe ad forum externum pertineat, neque breviter ea qua par est perspicuitate tractari possit. Conferri potest S. Alph. (Append. de Privilegiis, c. V) vel Piatus (op. cit. t. 2. pars V). Quae passim de hoc arguento explicantur in praesenti opere, recenset Index Analyticus ad v. *Privilegia Regularium*.

Pauca tantum addemus de praecipuo Regularium privilegio, nempe de eorum exemptione : cuius naturam breviter explicavimus Vol. I. n. 97.

Gaudent exemptionis privilegio omnes Regulares, etiam Novicii. Attamen conventus, post annum 1625 fundati, in quibus pauciores quam duodecim religiosi actu habitant, Ordinarii loci visitationi, correctioni atque omnimodae jurisdictioni subjiciuntur ex decreto Urbani VIII. (ex S. C. C. 21 Junii 1625) Verum, ex benigna concessione episcoporum, parvae domus Regularium saepe sibi permittuntur perinde ac majores. Ita diserte concessum est in pluribus dioecesis Belgii. Videsis Stat. Mechl. n. 155. In locis autem missionum nullus numerus requiritur ut Regulares exemptione fruantur. Nam Leo PP. XIII Const. *Romanos Pontifices* (8 Maii 1881) declaravit : "Regulares qui in residentiis missionum commorantur exemptos esse ab Ordinarii jurisdictione, non secus ac Regulares intra claustra viventes, praeterquam in casibus a Jure nominatim expressis, et generatim in iis quae concernunt curam animarum et sacramentorum administrationem." Haec constitutio, pro Anglia et Scotia edita, postea, potentibus Patribus Concilii Baltim. III, ad Status Foed. Amer. extensa fuit, immo quoad praesens argumentum, disciplinam in cunctis missionum locis vigentem exhibere videtur.

De exemptione monialium hic nihil dicemus : siquidem in his regionibus vota sollemnia edere non solent. Cfr. n. 85. Religiosis vero votorum simplicium idem privilegium non competit, nisi fuerit iisdem diserte concessum, ut contigit Passionistis et Redemptoristis.